

Rovdyrbloggen

Bjørn på vandring forbi et viltkamera . Foto viltkamera.nina.no

Bjørn- og tamreinprosjektet i Idre er i gang

NINA og Idre sameby i Sverige har startet feltstudier av hvor ofte brunbjørn dreper reinkalv. De tre første bjørnene er merket med GPS-halsbånd og skal følges nøye i kalvingstiden.

Ole-Gunnar Støen
SENIORFORSKER NINA

Fredag 03. mai 2019 - 09:17

Halsbåndene vil ta en posisjon hvert 5. minutt i tre uker når reinen kalver, og alle steder der bjørnene har vært i mer enn 10 minutter vil bli oppsøkt i felt og undersøkt for rester etter reinkalver.

Kan stå for betydelige tap

Tidligere studier fra skogsområder i Norrbotten i Sverige har vist at en bjørn som opptrer på kalvingslandet kan stå for en betydelig andel av tapet av kalv i en tamreinbesetning (les rapport [her](#)). Det er et ønske fra reinnæring og rovviltforvaltningen at det skaffes tilveie mer kunnskap om hvor ofte bjørnene dreper reinkalv fra områder der reinen kalver i fjellet. Kunnskapen kan benyttes til å utvikle og [forbedre dagens erstatningsordning i Norge](#).

Det fireårige prosjektet finansieres av Miljødirektoratet i Norge og utføres i et samarbeid mellom Idre sameby i Sverige og Norsk institutt for naturforskning (NINA) i Norge.

Du kan følge prosjektet her på Rovdyrbloggen og prosjektets [facebook side](#).

Den første bjørnen i prosjektet ble radiomerket 22. april og var en ung hunn på 66 kg som fikk navnet Tova. Foto: Bjørn- og tamreinprosjektet, NINA.

De første bjørnene har fått GPS-sender

De tre bjørnene ble fanget og påsatt radiosender 22 og 23 april i år. Prosjektet har vært på utkikk etter bjørner siden starten av april, men sporingsforholdene har vært vanskelige etter at bjørnene startet å komme ut av hiene. Fint vær uten snøfall og skare om natten gjorde det vanskelig å finne bjørnene. Etter mange dager med skare om natten ble det endelig to milde netter slik at det var mulig å spore bjørner som vandrer om natten og finne dem på dagtid. Bjørnene ble sporet opp med snøscooter og ble skutt med bedøvelsespil fra helikopter. Bjørnene som ble fanget var en ung hunn 66 kg som fikk navnet Tova, en ung hann 150 kg som fikk navnet Knallen og en fullvoksen hunn 100 kg som fikk navnet Haga. Alle bjørnene fikk halsbånd med GPS og iridium satellitt-telefon.

Skal finne drapstakt

Feltundersøkelser av de merkede bjørnene vil danne grunnlaget for beregninger av drapstakten, det vil si hvor mange reinkalver de radiomerkede bjørnene dreper i løpet av en sesong. I tillegg til GPS og iridium satellittelefon er den ene bjørnens halsbånd også utstyrt med videokamera. Kameraet tar en ti sekunder video hver gang halsbåndet tar en GPS-posisjon. Disse videoene vil bli analysert i ettertid for å undersøke om alle kalver blir registrert ved feltbesøkene og for å undersøke hvordan bjørnen oppfører seg på kalvingslandet.

Reinen og bjørnens områdebruk

I slutten av juni vil videohalsbåndene tas av bjørnene og erstattes av et GPS-halsbånd uten videokamera, slik at helårs-området og plasseringen av hiet lokaliseres. Idre sameby har GPS-halsbånd på rein som nyttes for den ordinære reindriften. Data fra disse vil bli benyttet i prosjektet for å sammenligne arealbruken mellom reinen og bjørnene, både under kalvingen og i resten av året.

Utover den mest intensive kalvingen vil bjørnens halsbånd bli programmert til å ta en posisjon i timen frem til den går i hi. Dette vil gi data på bjørnens habitatbruk gjennom hele kalvingsperioden og overlapp med kalvingsland, samt bjørnens helårsområde som kan sammenlignes med reinens bruk av området.

[BLOGG](#)[ROVDYRBLOGGEN](#)

We were unable to load Disqus. If you are a moderator please see our [troubleshooting guide](#).

Om forskning.no

- Forskning.no er en nettavis med norske og internasjonale forskningsnyheter.
- UNG.forskning.no er nyheter om forskning for barn og unge.
- Forskning.no gis ut under [Redaktørplakaten](#).
- Ansvarlig redaktør / daglig leder: Nina Kristiansen, tlf 414 55 513 / nina@forskning.no
- Redaksjonssjef: Bjørnar Kjensli, tlf 942 43 567
- [Personvernerklæring](#)

Kontakt oss

epost@forskning.no / tlf 22 80 98 90

Redaksjonen – ansatte

Annonser/stillingsmarked:

Preben Forberg, tlf 413 10 879

Sandakerveien 24 C, Bygg D3

Pb 5 Torshov, 0412 Oslo

Følg oss

[@forskningno](#)

[/forskning.no](#)

[/UNG.forskning.no](#)

[/ScienceNorway.no](#)

forskning.nos eiere

Akvaplan-niva

Artsdatabanken

De nasjonale forskningsetiske komiteene

De regionale forskningsfondene

Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Fafo

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering

Forsknings- og utviklingsavdelingen, Psykisk helse og rus, Vestre Viken HF

Forsvarets forskningsinstitutt

Framsenteret

Fridtjof Nansens Institutt

GenØk – Senter for biosikkerhet

Handelshøyskolen BI

Havforskningsinstituttet

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Molde

Høgskolen i Østfold

Høgskulen i Volda

Høgskulen på Vestlandet

Høyskolen Kristiania

Institutt for samfunnsforskning

KS FoU

Kompetanse Norge

Kriminalomsorgens høyskole og utdanningssenter KRUS

Meteorologisk institutt

NIBIO

NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning

NILU - Norsk institutt for luftforskning

NLA Høgskolen

NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

NORSØK – Norsk senter for økologisk landbruk

NSD – Norsk senter for forskningsdata

NTNU

Narviksenteret

Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse

Nasjonalforeningen for folkehelsen

Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

Nasjonalt senter for e-helseforskning

Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning

Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge - NUBU

Nofima

Nokut

Nord universitet

Nordlandsforskning

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Norges Geotekniske Institutt

Norges Handelshøyskole

Norges forskningsråd

Norges geologiske undersøkelse

Norges idrettshøgskole

Norsk Polarinstitutt

Norsk Regnesentral

Norsk Romsenter

Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Norsk institutt for vannforskning (NIVA)

Opplysningskontoret for Meieriprodukter

OsloMet – storbyuniversitetet

RBUP Øst og Sør

Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning

SINTEF

Senter for grunnforskning (CAS)

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter

Simula Research Laboratory
Statens Vegvesen FoU
Statped
Sykehuset Innlandet HF
Tannhelsetjenestens kompetansesentre
Telemarksforskning
UiT Norges arktiske universitet
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge
Universitetssenteret på Svalbard (UNIS)
Vestlandsforskning
Veterinærinstituttet
Vitenskapskomiteen for mat og miljø

Powered by Labrador CMS